

Fazil Nəsirbəyli

GÖYGÖL

Sular sonasıdı, dağlar pərisi,
Coşub daşmaq hərisidi-hərisi,
Yerin göyün divanəsi, dəlisi,
Naxçıvanın göyğöz qızıdı, Göygöl.

Bir parça günəşdi, bir parça aydı,
Suyu buz kimidi, havası yaydı.
Dağlar gözəlidi, sanki humaydı,
Baş qoyub dağların dizinə Göygöl.

Daş sinədə mirvaridi, incidi,
Gözəllər gözəli, tək, birincidi,
Kimdən küsdü, görün niyə incidi?
Saqqar suya dönüb çağladı Göygöl.

Cəvahiridi qayaların göz yaşı,
Sirdi, möcüzədi hər addımbaşı,
Yaman olur buludların savaşı,
Bulud-bulud dolub ağladı Göygöl.

Atlazdı, məxmərdir burda çəmənler,
Ay-ulduzdu sularında çimənlər,
Qövsü-quzeh donluğunu biçənlər,
Duman örpəyini bağladı Göygöl.

Sərt qayalar sıralanıb durubdu
Naşı ovçu bərəsini qurubdu,
Bala ceyran niyə boynun burubdu?
Sirri məndən pünhan saxladı, Göygöl.

Girənginin üzüyünün qaşdı,
Qazangölüm Göygölün qardaşdı,
İki damla Tanrının göz yaşdı,
Soyuq-soyuq yandırır-yaxdı Göygöl.

Səni gördüm oldum könül vurğunu,
Kim yaradı bu nizamı, qurğunu?
Ömür yolçusuyam, yollar yorğunu
Buzlaqdan süzlüb qaynadı Göygöl.

Duman gəldi, çiskin vurdu üzümə,
Lalə , nərgiz çıxırdı lap dizimə,
Pəriləri heç dəymədi gözüme,
Kükreyib hey məni qınadı Göygöl.

Dənəvərdi bəyaz qarın şərəsi,
Ağır olur qışın ömür şələsi,
Zirvələrdə qartalların qıy səsi,
Səksəndirib məni saxladı Göygöl.

Bu bir nağıldımı, ya əfsanəmi?!

MƏNİM ŞAİRLƏRƏ YAZIĞIM GƏLİR

Şeir azarına düşdük nədənsə,
Kimi dindirirsən şairdi qardaş.
Min beş yüz yazıçı, şairdendisə
Tək bircə sərkərdə yetişəydi kaş.

Hamı ağıl verir, nəsihət verir,
Bərkə düşən kimi əsirlər babam.
Özünə heç umac ova bilməyən,
Özgəyə əriştə kəsirlər babam.

İşi bəlli deyil, umacağı çox.
Yerini, yurdunu tanımaq çətin.
Mirzə Cəlili yox, Ulutürkü yox,
Nə Musa Cəlili fəxr eliyəsən.

Şeir yaza-yaza nə qazanmışıq?!
Min ildir gəlirik hey üzü bəri.

De, harda şeirlə zəfər çalmışıq,
Şeirlə almışıq təpəcikləri?!

Yurdu parça-tikə olan şairin,
Dili gödək olur, üzü qaqqara
Şair var, şairin kəsib kəndirin,
Göndərir axırı dönməz yollara.

Sayı hesabı yox şeir yazanın,
Hərə öz könlünün rübabın çalır.
Min ildir yoxdu yox, Babək, Koroğlu,
Döyüş meydanları sahibsiz qalır.

İndi çoxu olub dil pəhləvanı,
Özünü sənətin sərrafı sayır.
İçində vurnuxur cini, şeytani,
Oğulsan mərdini, namərddən ayır.

Yığısan şairləri ordu düzələr,
Elə bir ordu ki, yenilməz ordu.
Hayqırsa nərəsi ərzi silkələr,
Yağı tapdağında qalıbdı yurdu.

"Şeir bülbülü" nə dönüb çoxları,
Kərəni küre tək bəzəyib yazır.
Hədəfə çatmasa əgər oxları,
Kələyi küləyə bənzədib yazır.

Xalqın kədərinə, xalqın qəminə,
Şərik çıxanı yox, ağlayanı yox.
Hərəsi güc verib öz qələminə,
Coşub dəniz kimi çağlayanı yox.

Dönüb yal otuna bəzi şairlər,
Külək hara əsir, əyilir ora.
Mənim şairlərə yazığım gəlir,
Zamanın hökmüylə dönüb girova

GÖZƏL DÜNYA

Ax həyat, necə də gözəl, şirinsən,
Beş ömür yaşasan yenə də azdı.
Ömürlər o qədər gödəlibdi ki,
Sübhə diri çıxmaq gümanı azdı.

İnamlar qırılıb, ümid sönsə də,
Yazıq görünsə də saxta məhəbbət.
Ürəklər buzlaşmış daşa dönsə də,
Yaşamaq şirindən şirindi fəqət.

Kaş bircə gözümlə çanağında,
Qapı dabanası işlədəydilər.
Axıb bir gözəlin yanağında,
Quruyan göz yaşın gizlədəydilər.

Tək bircə gözlə də baxmaq bəsimdi,
Görəydim sonunu mən bu dünyanın.
Ürəyim çırpınır, əsim-əsimdi,
Birləşən görəydim Azərbaycanı.

Bişim bu dünyanın cəhənnəmində,
Minim bu dünyanın dəli atına.
Vermərəm ömrümün bircə anını,
Yalançı cənnətin min saatına.

Ax həyat, necə də gözəl, şirinsən,
Beş ömür yaşasan yenə də azdı.
Ömürlər o qədər gödəlibdi ki,
Sübhə diri çıxmaq gümanı azdı.

TÜRK MƏNƏM

Şərqi Sibir, Qərbi Sibir ellərindən,
Qızıl qumlu səhralardan, çöllərindən.
Ulus-ulus, oymaq-oymaq köçüb gələn,
Ağ hunları, Göy türküsü, türkü mənəm.

Neçə səddi, neçə bəndi keçib gələn,
Yeniseyden, Selenqadan içib gələn,
Öz kəfənin öz əliylə biçib gələn,
Atilası, Metesi də, türkü mənəm.

Altay, Sayan dağlarında izi qalan,
Soyuq tayqa komasında közü qalan,
Gültəkində daşa dönmüş sözü qalan,
Monqolu da, tatarı da, türkü mənəm.

Gecə-gündüz at belində yelə dönən,
Şərqdən qərbə Turan adlı elə dönən,
Keçmişləri bir ilğıma, tülə dönən,
Qılıncıyla tarix yazan, türkü mənəm.

Şaxələni budaq-budaq kökü dərin,
Bir-birindən ayrı düşən nəsillərin.
Yer üzünə səpələnmiş odələrin,
Ocağında od qalayan, türkü mənəm.

Almaz, qızıl üstə gəzən yakutu da,
Od püskürən Tümeni də, Surqutu da,
Günü-gündən uzaqlaşan uyğuru da,
Zaman-zaman yol gözləyən türkü mənəm.

Nə yatmısan, Ufa, Ural, Yoşkar-ola,
Haradasan, boz qurdularım, səslən, ula.
Əlini ver Ankaraya, İstanbula,
Bu dünyanın bəxti qara, türkü mənəm.

Bu milletin Oğuzu var, Özbəyi var,
Öz ağası, öz sultanı, öz bəyi var,
Haqq yolunda doğranaraq ölməyi var,
Poladdan sərt, tərş oğlu tərş, türkü mənəm.

ÖLÜB BU YERLƏRDƏ QALMAĞIM GƏLİR

Şehinə bələnim sənəin ey çəmən,
Yenə çiçək-çiçək nə bəzənmişən?
Bir bulağam buludlardan şəh əməni,
Qarışmış sulara axmağım gəlir,
Ölüb bu yerlərdə qalmağım gəlir.

Külək havasına rəqs edir meşə,
Kəliklər gözədən qalxırlar döşə,
Tala-tala, təzə tərđi bənövşə,
Çölün bu hüsnünə baxmağım gəlir,
Ölüb bu yerlərdə qalmağım gəlir.

Hara baxsan dəre gülən, düz gülən,
Ürək çilğın gözələr gülən, üz gülən,
İstəyirsən sularında güzgülən?!
Bu yerdən bir qarış ummağım gəlir,
Ölüb bu yerlərdə qalmağım gəlir.

Yeddi rəngin yetmiş yeddi çaları,
Qızıldı, gümüşdü daş, qayaları,
Bağışlayın məni quş balaları,
Hərden şimşək kimi çaxmağım gəlir,
Ölüb bu yerlərdə qalmağım gəlir.

BU DƏRD MƏNİM AXIRIMA ÇIXACAQ

Duman gəldi, dolu səpdi, qar atdı,
Çiğirli qar bağladı, ağartdı,
Zəngəzurum çidərlənmiş Qıratdı,
Kişnəyib indicə şahə qalxacaq,
Bu dərd mənim axırıma çıxacaq.

Yalçın qaya elə bil ki, kəhərdi,
Pəmbə bulud zirvələrdə yəhərdi,
Bu yerlərin qışı sərti, qəhərdi,
Yayı yenə yandıracaq yaxacaq,
Bu dərd mənim axırıma çıxacaq.

Hardan gəldi əsdi xəzan yelləri,
Talan oldu Zəngəzurun elləri,
Susdurdular şərqi deyən dilləri,
Bu dərd məni ağrıdacaq, sıxacaq,
Bu dərd mənim axırıma çıxacaq.

Solub yamacların çiçəyi, gülü,
Bayquş qaçaq salıb sarı bülbülü,
Sönmüş ocaqların soyuyub külü,
Bu ocaqlar birdə nə vaxt yanacaq?!
Bu dərd mənim axırıma çıxacaq.

Borçalıdı, Çuxursəddi, Göyçədi,
Hardan bilək, Loru, Gümrü necədi?
Vətən təkdi, bizdə gör bir neçədi?!
Külə oynayırdı, söndürdü ocaq,
Bu dərd mənim axırıma çıxacaq.

Yolları kəsibdi dərin uçurum,
Təbrizdi, Dərbənddi fəxrım, qürurum,
Necə bağışlayım, necə unudum?
Qılınc yatıb qınında paslanacaq,
Bu dərd mənim axırıma çıxacaq.

Kəsilən başların, axan qanların,
Odda yanan, suda qərç olanların,
Dağlarda qar altı don vuranların,
Hayıfını hansı oğul alacaq?!
Bu dərd mənim axırıma çıxacaq.

Həyat bizə işgəncədi, zülümdü,
Bir vətən ki, altı para, bölümdü,
Vətəninə vətənsizlik ölümdü,
Tufan gərək sərhədləri yıxacaq,
Bu dərd mənim axırıma çıxacaq.

Dərd Səhəndin, Şəhriyarın dərdidi,
Ərdəbilin, Urmiyanın dərdidi,
Dərd birləşmək, bütövləşmək dərdidi,
Mən nə bilim, o gün nə vaxt doğacaq,
Bu dərd mənim axırıma çıxacaq?!

TƏKCƏ SƏN DEYİLSƏN, MƏN İTİRDİYİM

İtirdim gəncliyi, cavanlığı, cavanlığı,
İtirdim dincliyi, rahatlığı, rahatlığı,
Xoşbəxt günlərimi, gözəl çağımı,
Təkcə sən deyilsən, mən itirdiyim.

Getdi çiçəkleyən yaz yuxularım,
Getdi ömrüm-günüm, saf duyğularım,
Başına döndüyüm, gülüzlü yarım.
Təkcə sən deyilsən, mən itirdiyim.

Sən idin gözümlə ağrı-qarası,
Sən idin könlümlə ciyər-parası,
Qalmışam yollarda, yol avarası,
Təkcə sən deyilsən, mən itirdiyim.

Gah Araz olmuşam, gah da Həkəri,
Sən idin ağzımın balı, şəkəri,
Dönübdü fələyin çarxı, təkəri,
Təkcə sən deyilsən, mən itirdiyim.

Uzaqdan tək-tənha görünən dağam,
Dünya mənimkidir, nə qədər sağam,
Qalsam səninkiyəm, ölsəm torpağam,
Təkcə sən deyilsən, mən itirdiyim.

Gözəllərdən çəkəmmirəm gözümlü,
Gülüm, məndən çevirmə gəl üzünü.
Zülmətə döndərdin, sən gündüzümü,
Təkcə sən deyilsən, mən itirdiyim.

İtirdim dünəni, sabahımı mən,
İtirdim hörməti, savabımı mən.
Almadım dostlardan cavabımı mən,
Təkcə sən deyilsən, mən itirdiyim.

Tükənib dövlətim, tükənib varım,
Qaldı ürəyimdə pak arzularım.
Gəl məni qınama, vəfasız yarım,
Təkcə sən deyilsən, mən itirdiyim.

BİLKİ, O, MƏNƏM

Bir gün qulağına,
yeməmə səsim,
Xatirələr üşüdü, b,
Titrətsə əsim-əsim,
Bilki, o, mənəm.

Yaylım atəşi tək,
Qəfil bir xəbər,
Çaşırsa əgər,
Bilki, o, mənəm.

Torpağı kündələmiş,
Üstündə ot göyermiş
Məzar görsən,
hardasa sən,
Bilki, o, mənəm.

Xərcleyib ömrümü,
Vurmuşam başa,
Tənha bir talada,
Dönmüşəm daşa.

Muncuq-muncuq.
Kirpiyində düzülən,
Gilə-gilə
yanağından süzülən,
Odlu göz yaşları
Yandırsa əgər,
Bilki, o, mənəm.

Bürüsə tənhalıq,
Təklək, nə vaxtsa,
Gecələr ulduzlar
Yuxuna axsa,
Bilki, o, mənəm,
Bilki, o, mənəm!!!

